

Spis treści

Wstęp	7
1. Zawód w przestrzeni społeczno-gospodarczej	11
1.1. Kontaminacja ról społecznych i zawodowych w podziale pracy	11
1.2. Teoria stratyfikacji społecznej a podział pracy	12
1.3. Zawód w wymiarze społecznym	17
1.3.1. Klasyfikacje zawodów	22
1.4. Prestiż zawodu	24
1.5. Profesjonalizacja w zawodach	30
1.6. Rozwój zawodowy	32
2. Socjologiczne ujęcia kariery	37
2.1. Konstruowanie karier zawodowych w ujęciu Zygmunta Baumana	38
2.1.1. Socjologiczne ujęcie problematyki kariery	38
2.1.2. Kariera kariery	40
2.1.3. Model kariery	41
2.1.4. Kariera czy awans społeczny	43
2.2. Modele karier i mechanizmy ich tworzenia w ujęciu Kazimierza Słomczyńskiego	44
2.3. Kariera w perspektywie interakcjonistycznej	48
2.4. Społeczno-kulturowe warunkowania karier zawodowych	53
2.4.1. Zewnętrzne czynniki kariery	53
2.4.2. Wewnętrzne czynniki kariery	59
2.4.3. Czynniki nieformalne w kreowaniu karier	61
2.5. Kariera jako sekwencyjność aktywności zawodowej	62
2.6. Współczesne realia realizacji karier zawodowych na niestabilnym rynku pracy	68
2.7. Typologia karier zawodowych na współczesnym rynku pracy	69
2.8. Wyzwania wobec przyszłości karier zawodowych	73
3. Oficerowie jako grupa społeczna Wojska Polskiego	74
3.1. Uwarunkowania karier oficerskich	74
3.2. Awanse służbowe w korpusie oficerskim	76
3.3. Geneza karier oficerskich w wojsku	79
3.3.1. Korpusy oficerskie za czasów Księstwa Warszawskiego	80
3.3.2. Rodowód historyczny karier oficerskich w czasach kapitalistycznych	82
3.3.3. Kariery oficerów II Rzeczypospolitej Polskiej (1918–1939)	84
3.3.4. Kariery oficerów w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej	87
3.3.5. Kariery w okresie transformacji ustrojowej Polski (1989)	89
3.4. Profesjonalizacja karier oficerów Wojska Polskiego	89
3.5. Polityka kadrowa korpusu oficerskiego	95
4. Wykorzystane procedury i warsztat badawczy	99
4.1. Cel badań	99
4.2. Problemy badawcze i hipotezy	99
4.3. Metody i narzędzie badawcze	101
4.4. Zmienne i wskaźniki	102

4.5. Teren badań	103
5. Uwarunkowania biografii zawodowej oficerów Wojska Polskiego na podstawie badań własnych	106
5.1. Charakterystyka podmiotu badań	106
5.1.1. Społeczna i zawodowa sylwetka respondentów	106
5.2. Motywy realizacji karier oficerskich według teorii Edgara Scheina	113
5.3. Autoidentyfikacja zawodu oficera Wojska Polskiego	121
5.4. Autoidentyfikacja kariery oficera Wojska Polskiego	127
5.5. Stymulanty i destymulanty kariery zawodowej oficera Wojska Polskiego	133
5.5.1. Czynniki zewnętrzne kształtujące karierę zawodową	134
5.5.2. Czynniki wewnętrzne kształtujące karierę zawodową	162
6. Polityka kadrowa jako determinanta karier oficerskich	177
6.1. Ocena polityki kadrowej w Wojsku Polskim	177
6.2. Uwarunkowania społeczne wyboru i realizacji karier oficerskich	180
6.3. Procesy zagrażające karierom oficerskim	184
6.3.1. Procesy intrapersonalne	186
6.3.2. Procesy interpersonalne	196
6.3.3. Procesy mezostrukturalne	196
6.3.4. Procesy makrostrukturalne	199
6.4. Formy doskonalenia zawodowego kadr oficerskich	201
6.5. Polityka płacowa	205
6.6. Uwarunkowania rodzinne realizowanej kariery	208
6.7. Perspektywy realizacji karier zawodowych	209
6.8. Osobowość jako wyznacznik kariery zawodowej	211
7. Wzory karier realizowanych przez oficerów zawodowych Wojska Polskiego	215
7.1. Mobilność i rotacyjność w realizacji karier	215
7.2. Preferowane wzory karier zawodowych oficerów	216
7.3. Próba odwzorowania schematu karier zawodowych oficerów Wojska Polskiego oraz czynników na nie wpływających	228
Wnioski	231
Bibliografia	238
Wykaz rysunków	242
Wykaz tabel	244
Summary	245